

Anotace rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva

Rozsudek ze dne 19. října 2021 ve věci č. 40072/13 – *Miroslava Todorova proti Bulharsku*

Senát páté sekce Soudu rozhodl jednomyslně o porušení článku 10 Úmluvy samostatně a ve spojení s článkem 18 Úmluvy, které zaručují po řadě svobodu projevu a zákaz zneužití moci při omezení výkonu práv, a to ve vztahu ke kárným stíháním a postihům soudkyně, jež v rozhodné době zastávala funkci předsedkyně profesního sdružení soudců a v tomto postavení veřejně vyjadřovala kritická stanoviska k fungování orgánů odpovědných za personální otázky soudců a zásahům výkoné moci do výkonu soudnictví. Naproti tomu Soud poměrem pěti hlasů proti dvěma neshledal v kárných řízeních porušení článku 6 Úmluvy, které zaručuje právo na spravedlivý proces.

I. Skutkové okolnosti

Po přistoupení Bulharska k Evropské unii se předmětem zvýšeného zájmu Evropské komise, politiků i veřejnosti stala schopnost soudního systému bojovat s korupcí a kriminalitou, mimo jiné v souvislosti s četnými průtahy v trestních řízeních.

Stěžovatelka byla v rozhodné době trestní soudkyní městského soudu v Sofii. V říjnu 2009 byla zvolena předsedkyní hlavního profesního sdružení soudců. V tomto postavení vyjadřovala kritické názory na rozhodování nejvyšší soudní rady („soudní rada“) v personální oblasti, včetně jmenování předsedů různých soudů, i na politiku vlády s ohledem na obranu nezávislosti justice.

V roce 2011 provedla hlavní inspektorka soudní rady kontrolu činnosti trestního úseku městského soudu v Sofii. Výsledná zpráva poukazovala na značné zatížení příslušných soudců a současně konstatovala četné, i víceleté průtahy při vyhotovování rozsudků, které v některých případech vedly k promlčení trestního stíhání; stěžovatelka měla takových věcí nejvíc.

Proti stěžovateli byla postupně zahájena čtyři kárná řízení. V první fázi byla vedena před kárnou komorou soudní rady, jejíž návrhy následně schvalovalo plénum. Stěžovatelka vždy napadla kárné rozhodnutí správní žalobou k nejvyššímu správnímu soudu, v jehož rámci rozhodoval v prvním stupni tříčlenný senát a na základě opravného prostředku ještě pětičlenný senát.

V prvním řízení byla stěžovateli v lednu 2012 uložena sankce snížení platu na dobu dvou let. Tříčlenný senát sice rozhodnutí soudní rady zrušil, avšak pětičlenný senát žalobu stěžovatelky nakonec zamítl.

Zbývající tři kárná řízení byla spojena a vedla k tomu, že stěžovateli byla v červenci 2012 soudní radou uložena nejpřísnější sankce, a sice odvolání z funkce soudkyně. Toto rozhodnutí vyvolalo kritickou odezvu v soudních kruzích i ve veřejném mínění s tím, že jde o vyřizování účtů se stěžovatelkou; obavy o nezávislost bulharského soudnictví vyslovila i Evropská komise. Pětičlenný senát nejvyššího správního soudu nakonec dospěl k závěru, že se stěžovatelka nedopustila tak závažného kárného provinění, a věc vrátil soudní radě k rozhodnutí o sankci. Stěžovatelce byl v červenci 2013 obnoven soudcovský mandát. Soudní rada stěžovateli následně uložila sankci v podobě přeložení k soudu nižšího stupně na dva roky. Tříčlenný senát nejvyššího správního soudu částečně vyhověl žalobě stěžovatelky a sankci zkrátil na rok. Přitom mimo jiné odkázal na jednání soudní rady, která podle něj vnímala tlak veřejnosti jako válku spíše než jako svou kontrolu ze strany občanské společnosti. Pětičlenný senát však následně žalobu zamítl.

II. Odůvodnění rozhodnutí Soudu

Soud připomněl, že žalované vládě oznámil jen námitky stěžovatelky založené na člancích 6, 8, 10, 14 a 18 Úmluvy. Rozhodnutí předsedkyně sekce jako samosoudkyně o odmítnutí ostatních námitek je konečné, a Soud proto může přihlídnout k argumentům stěžovatelky pouze potud, pokud se týkají námitek oznámených vládě.

A. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ÚMLUVY

Stěžovatelka napadala různé aspekty spravedlivosti kárných řízení.

a) K přijatelnosti

Soud především konstatoval, že na taková řízení, v nichž jde o sankce typu odvolání z funkce, přeložení k soudu nižšího stupně nebo snížení platu, jako je tomu v projednávané věci, se použije občanskoprávní složka článku 6 (*Ramos Nunes de Carvalho e Sá proti Portugalsku*, č. 55391/13 a 2 další, rozsudek velkého senátu ze dne 6. listopadu 2018, § 120; *Denisov proti Ukrajině*, č. 76639/11, rozsudek velkého senátu ze dne 28. září 2018, § 44–45). Připomněl rovněž, že spory mezi státem a jeho zaměstnanci spadají pod článek 6, ledaže vnitrostátní právo v jejich případě výslovně vylučuje jejich přístup k soudu a tato výjimka spočívá na objektivních důvodech spojených se státním zájmem (*Vilho Eskelinen a ostatní proti Finsku*, č. 63235/00, rozsudek velkého senátu ze dne 19. dubna 2007, § 62). V projednávané věci Soud nezjistil, že by bylo vůči stěžovateli ve skutečnosti vzneseno trestní obvinění ve smyslu judikatury (*Ramos Nunes de Carvalho e Sá proti Portugalsku*, rozsudek citovaný výše, § 122–123).

b) K odůvodněnosti

Soud s ohledem na vznesené námitky přezkoumal naplnění požadavků článku 6 v řízení před soudní radou a nejvyšším správním soudem.

1. Řízení vedená před soudní radou

Podle vnitrostátního práva je soudní rada soudním orgánem svého druhu – není ani soudem, ani klasickým správním orgánem moci výkonné. S ohledem na její pravomoc posoudit sporný skutkový stav a určit odpovědnost obviněného soudce na základě řízení upraveného zákonem ji Soud považoval za soud s úplnou přezkumnou pravomocí. Pokud ovšem orgán, který projednává spory o občanských právech a závazcích, nesplňuje všechny požadavky článku 6, ale jeho řízení je pak předmětem soudního přezkumu, který tyto požadavky splňuje, a dojde tedy před ním k nápravě strukturálních či procesních nedostatků v předchozím řízení, nenastává porušení článku 6 (*Ramos Nunes de Carvalho e Sá proti Portugalsku*, rozsudek citovaný výše, § 132). S ohledem na své závěry ohledně přezkumu ze strany nejvyššího správního soudu Soud nepovažoval za potřebné se souladem řízení před soudní radou s článkem 6 zabývat.

2. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudní rady ze strany nejvyššího správního soudu

Příslušné zásady plynoucí z judikatury byly shrnuty ve věci *Ramos Nunes de Carvalho e Sá proti Portugalsku* (rozsudek citovaný výše, § 176–184). Podle Soudu měl nejvyšší správní soud dostatečně širokou přezkumnou pravomoc, a třebaže nebyl příslušný určit sankci vůči stěžovateli, mohl přezkoumat proporcionalitu té, kterou uložila soudní rada. Neprohlásil se ostatně za nepřislušný k projednání žádné z námitek vznesených stěžovatelkou.

3. Tvrzený nedostatek nezávislosti a nestrannosti nejvyššího správního soudu

Stěžovatelka napadá přidělení své druhé žaloby šestému senátu namísto dříve příslušného sedmého senátu, jednak nerespektování zásady náhodného obsazování pětičlenného senátu. Podle Soudu se tyto námitky vztahují k nezávislosti a nestrannosti nejvyššího správního soudu, ale také ke složení rozhodovacích formací, což se dotýká práva na soud zřízený zákonem. Příslušné zásady ohledně nezávislosti a nestrannosti byly shrnuty ve věci *Ramos Nunes de Carvalho e Sá proti Portugalsku* (rozsudek citovaný výše, § 144–150) a ohledně práva na soud zřízený zákonem ve věci *Guðmundur Andri Ástráðsson proti Islandu* (č. 26374/18, rozsudek velkého senátu ze dne 1. prosince 2020, § 121–122).

Stěžovatelka nezpochybňovala subjektivní nestrannost některého z členů senátu. Pokud jde o objektivní nestrannost a přidělení její žaloby šestému senátu, o příslušnosti senátů rozhodl předseda nejvyššího správního soudu v rámci své organizační pravomoci obecně a řadu měsíců předtím, než stěžovatelka podala žalobu. Pětičlenný senát považoval toto přerozdělení agendy za zákonné.

Stěžovatelka coby předsedkyně sdružení soudců sice vystupovala proti jmenování předsedy nejvyššího správního soudu, ten se ale projednávání jejích žalob nezúčastnil, a navíc vydal rozvrh práce v rámci svých správních pravomocí. Stěžovatelka také mohla napadnout rozhodnutí šestého senátu u vyššího, pětičlenného senátu.

Pokud jde o jeho složení, podle vnitrostátního práva byl pouze soudce zpravodaj určován náhodně. Podle Soudu spadá otázka přidělování věcí k projednání v rámci určitého soudu v zásadě do prostoru pro uvážení států. Třebaže byli ostatní soudci pětičlenného senátu určeni předsedou soudu a není zřejmé, na základě jakých kritérií se tak stalo, stěžovatelka netvrdila, že by tito členové byli jmenováni specificky k projednání jejího případu nebo jednali podle pokynů nebo pod nátlakem předsedy soudu. Nevznesla proti nim ostatně námitky. Ze spisu ani nevyplývá, že by vůči ní všichni členové senátu zaujíмали negativní postoj, a žádné z rozhodnutí přijatých ve věci nesvědčí o tom, že by těmto soudcům chyběla nezávislost a nestrannost.

4. Ostatní aspekty spravedlivosti řízení před nejvyšším správním soudem

Stěžovatelka se domnívala, že soudní rozhodnutí v její věci nebyla dostatečně odůvodněna. Nejvyšší správní soud nicméně na hlavní argumenty stěžovatelky týkající se řízení před soudní radou a zákonnosti jejích rozhodnutí odpověděl.

Pokud stěžovatelka také namítá, že se příslušné senáty v její věci odklonily od obvyklé rozhodovací praxe nejvyššího správní soudu, Soudu nepřísluší zkoumat údajné skutkové nebo právní omyly soudů ani porovnávat různá rozhodnutí vydaná ve sporech, které jsou na první pohled podobné. Nadto již dříve uznal, že rozdíly v judikatuře či její vývoj nejsou v rozporu s Úmluvou a že pouze hluboké a trvající rozpory v judikatuře nejvyššího soudu mohou vyvolat pochybnosti na základě článku 6 Úmluvy (*Nejdet Şahin et Perihan Şahin proti Turecku*, č. 13279/05, rozsudek velkého senátu ze dne 20. října 2011, § 49–58).

5. Závěr

Podle Soudu k porušení článku 6 Úmluvy v projednávané věci nedošlo.

B. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 8 ÚMLUVY

Stěžovatelka tvrdila, že sankce uložené v kárném řízení a publicita spojená s jejím stíháním vyvolaly porušení jejího práva na soukromý život a dobrou pověst.

Soud se zabýval otázkou, zda je článek 8 Úmluvy v projednávané věci použitelný, a odkázal mimo jiné na věc *Denisov proti Ukrajině* (č. 76639/11, rozsudek citovaný výše, § 93, 95 a 100–117).

Stěžovatelce byly uloženy sankce dočasného snížení platu o 15 %, odvolání z funkce, jež bylo posléze zrušeno a nahrazeno sankcí dočasného přidělení k soudu nižšího stupně, a to výlučně s odvoláním na profesní aktivity stěžovatelky. Soud musí přezkoumat, zda měly tyto sankce závažné důsledky na skladební součásti jejího soukromého života.

Pokud jde o dopady na „úzký okruh“ stěžovatelky, jednak k použitelnosti článku 8 nestačí pouhý finanční dopad sporu, jednak stěžovatelka netvrdila, že by snížení příjmu mělo závažné dopady na její hmotnou situaci. Nadto se mohla na vnitrostátní úrovni domáhat náhrady za období, kdy byla odvolána z funkce. V tomto období mohla rovněž vykonávat jinou placenou činnost. Ani příslušné řízení přitom netrpělo průtahy.

Co se týče dopadů na možnosti navazovat a zachovávat vztahy s jinými lidmi, stěžovatelka se po zrušení svého odvolání z funkce do soudnictví vrátila a ostatní sankce nevedly k přerušení její soudcovské činnosti.

Ohledně její profesní pověsti Soud poznamenal, že kárné řízení a sankce samy o sobě nezakládají použitelnost článku 8. Stěžovatelka jako předsedkyně sdružení soudců byla veřejnou osobou, navíc řízení vedená vůči ní vedla k veřejné debatě o činnosti soudní rady v kárné oblasti. Stěžovatelka ostatně neprokazuje, že by kárná řízení a zprávy o něm ve sdělovacích prostředích mohly způsobit dostatečně

závažné poškození její profesní pověsti, nehledě na to, že ve vztahu k ní ani nepřevažoval negativní mediální obraz.

Podle Soudu tedy námitka založená na článku 8 Úmluvy není s tímto ustanovením slučitelná *ratione materiae*.

C. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 10 ÚMLUVY

Podle stěžovatelky zastírala její kárná stíhání postih za veřejně projevenou kritiku práce soudní rady a zásahů výkonné moci do projednávaných případů.

Soud na úvod poznamenal, že článek 10 Úmluvy se vztahuje na státní zaměstnance i soudce (*Baka proti Maďarsku*, č. 20261/12, rozsudek velkého senátu ze dne 23. června 2016, § 140).

a) Existence zásahu

V případech kárného řízení, odvolání či jmenování týkajících se státního zaměstnance či soudce musí Soud ověřit, zda dotčená opatření představují zásah do svobody projevu dotyčné osoby, či zda pouze omezují její setrvání ve funkci, které Úmluva nezaručuje. K zásahu do svobody projevu dochází tam, kde jsou sporná opatření výlučně či zejména odůvodněna výkonem svobody projevu. Soud bere v potaz důvody opatření uváděné státními orgány, případně argumenty předestřené v následných opravných řízeních. Musí však veškeré důkazy hodnotit samostatně a zohlednit sled událostí v čase spíše než oddělené incidenty. Pokud je verze událostí uváděná stěžovatelem a příčinná souvislost mezi opatřeními a svobodou projevu podepřena počátečními důkazy, je na vládě, aby prokázala, že opatření spočívají na jiných důvodech (*Baka proti Maďarsku*, rozsudek citovaný výše, § 140, 143, 148, 149–151).

V projednávané věci soudní rada a nejvyšší správní soud odkazovaly výlučně na to, že stěžovatelka neplnila své profesní povinnosti, nikoli na její názory. Soud však musí tyto skutečnosti zasadit do kontextu, kdy se stěžovatelka stala předsedkyní profesního sdružení soudců a vyjádřila řadu velmi kritických stanovisek ke jmenování předsedů soudů ze strany soudní rady a tlakům výkonné moci vůči soudnictví. Třebaže se provedené kontroly netýkaly pouze stěžovatelky, ale všech trestních soudců městského soudu v Sofii, z prohlášení generální inspektorky soudní rady vyplývá, že kontrola proběhla v reakci na kritiku jmenování nové předsedkyně městského soudu, kterou vyjádřilo právě sdružení vedené stěžovatelkou, a navíc mohla zastrašit soudce, kteří by chtěli vyslovit kritiku. Vyjádření ministra vnitra a jednání soudní rady dále naznačují nepřátelský postoj soudní rady a vlády. Soudní rada také vůči stěžovatelce zvolila nejprísnější sankci, když ji odvolala z funkce soudkyně. Podle Soudu tedy existuje počáteční důkaz příčinné souvislosti mezi výkonem svobody projevu stěžovatelky a jejími kárnými postihy. Daný kontext, sled událostí a závažnost uložených sankcí tudíž ukazují na zásah do stěžovatelčiny svobody projevu.

b) Odůvodnění zásahu

1. Legalita

Kárná řízení, zjištěná porušení soudcovských povinností a uložené sankce byly v projednávané věci stanoveny zákonem, jak ostatně podotkl i nejvyšší správní soud.

2. Legitimita

Sporná opatření podle Soudu sledovala přinejmenším také cíl postihnout stěžovatelku za porušení jejích soudcovských povinností, a tedy dílčí cíle zajistit autoritu soudní moci a předcházet zločinnosti, na které pamatuje čl. 10 odst. 2 Úmluvy.

3. Nezbytnost v demokratické společnosti

Soud předně odkázal na základní zásady shrnuté ve věci *Baka proti Maďarsku* (rozsudek citovaný výše, § 158). Vedle toho zdůraznil, že čl. 10 odst. 2 Úmluvy takřka nedává prostor pro omezení v oblasti politických projevů nebo projevů o otázkách obecného zájmu (*Perinçek proti Švýcarsku*, č. 27510/08, rozsudek velkého senátu ze dne 15. října 2015, § 197), takže tu státy požívají úzký prostor pro uvážení. Fungování soudní moci přitom patří mezi témata obecného zájmu. Je třeba zohlednit povahu a

závažnost uložených trestů s ohledem na odrazující účinek na svobodu projevu stejně jako spravedlivost řízení a procesní záruky (*Baka proti Maďarsku*, rozsudek citovaný výše, § 159; *Morice proti Francii*, č. 29369/10, rozsudek velkého senátu ze dne 23. dubna 2015, § 155). S ohledem na dělbu moci a nutnost zachovat nezávislost soudnictví musí Soud pečlivě přezkoumat každý zásah do výkonu svobody projevu soudce (*Baka proti Maďarsku*, rozsudek citovaný výše, § 165).

Soud se v projednávané věci rozhodl zohlednit zejména funkci, kterou stěžovatelka zastávala, povahu postojů, které projevila, a jejich kontext, jakož i přísnost uložených sankcí a procesní záruky, které měla k dispozici.

Stěžovatelka byla předsedkyní nejvýznamnějšího sdružení soudců, hájila profesní zájmy jeho členů, veřejně se vyjadřovala k fungování soudního systému, nutnosti jeho reformy nebo nezbytnosti zachovat nezávislost soudnictví. Zastávala kritická stanoviska k řízení soudní soustavy ze strany soudní rady a vlády, což jsou nepochybně otázky obecného zájmu, a její názory zapadaly do širší veřejné diskuse. Svoboda projevu stěžovatelky tudíž zasluhuje vysokou úroveň ochrany, která se pojí s přísným přezkumem a zúženým prostorem pro uvážení státu. Nic nenasvědčuje tomu, že by vyjádření stěžovatelky zcela postrádala skutkový základ nebo překročila oblast přijatelné profesní kritiky.

Vůči stěžovatce byla opakovaně vedena kárná řízení, která vyvrcholila závažnými sankcemi. Třebaže postihy byly formálně odůvodněny profesními pochybeními stěžovatelky, které nelze popřít, stíhána byla také za své veřejně projevené názory, což mohlo mít na soudce odrazující účinek. Sankce odvolání z funkce soudce byla sice nahrazena jinou, méně závažnou, ale po dobu zhruba jednoho roku zůstávala v platnosti; i to odrazovalo stěžovatelku a ostatní soudce od vyjadřování kritických názorů.

Stěžovatelka sice měla možnost předestříti své argumenty před kárnou komorou soudní rady a následně před nejvyšším správním soudem, ten však při posouzení stěžovatelčiny kárné odpovědnosti odhlédl od její funkce v soudcovském sdružení a jejího tvrzení, že je stíhání vedeno jako postih za její kritické názory. Tříčlenný senát v jednom z rozsudků tyto skutečnosti sice připustil a považoval za nutné snížit uloženou sankci, ale pětičlenný senát potvrdil původní verdikt soudní rady. Podle Soudu tedy nejvyšší správní soud neanalyzoval otázku zásahu do svobody projevu způsobem, který by byl v souladu s Úmluvou. V konečném důsledku vnitrostátní orgány neposkytly relevantní a dostatečné důvody, které by svědčily o tom, že kárná stíhání stěžovatelky a uložené sankce byly přiměřené sledovaným legitimním cílům.

Soud tedy dospěl k závěru o porušení článku 10 Úmluvy. Pohotově však doplnil, že toto zjištění nemůže být vykládáno v tom smyslu, že vylučuje možnost stíhat soudce za profesní pochybení poté, co realizoval svoji svobodu projevu, pokud je ovšem takové stíhání prosto jakéhokoli podezření, že je vedeno jako postih za výkon tohoto základního práva. V tomto směru musí vnitrostátní orgány prokázat, že stíhání sledovalo výlučně jeden nebo více legitimních cílů uvedených v čl. 10 odst. 2 Úmluvy.

D. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 14 VE SPOJENÍ S ČLÁNKEM 10 ÚMLUVY

Soud nepovažoval za nutné se touto námitkou zabývat odděleně, neboť vyvolávala v podstatě tytéž otázky, které přezkoumal na poli článku 10 samostatně.

E. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 18 ÚMLUVY

Stěžovatelka tvrdí, že její kárná stíhání sledovala jiný než uváděný cíl.

a) Obecné zásady

Soud shrnul obecné zásady použití článku 18 mimo jiné ve věci *Merabishvili proti Gruzii* (č. 72508/13, rozsudek velkého senátu ze dne 28. listopadu 2017, § 287–317).

Připomněl, že toto ustanovení, podobně jako článek 14 Úmluvy, nemá samostatnou existenci a může být použito pouze ve spojení s jiným ustanovením, které zaručuje právo či svobodu nebo které vymezuje podmínky, za kterých lze do těchto práv či svobod zasáhnout. Účelem článku 18 však není

jen upřesnit dosah omezujících klauzulí v jiných ustanoveních Úmluvy. Výslovně také zakazuje státům omezit práva a svobody za jiným účelem, než jsou cíle stanovené Úmluvou. Posoudit námitku porušení tohoto ustanovení je namístě pouze tehdy, pokud se tvrzení, podle něhož bylo omezení práva či svobody uvaleno s jiným cílem, než který Úmluva stanoví, ukáže být základním aspektem projednávané věci. Omezení nicméně může sledovat i jiné cíle, než které Úmluva stanoví. V případě takové plurality cílů je podstatné ověřit, zda nepřiznaný cíl převažuje nad cílem, který Úmluva výslovně připouští.

Soud se především zabývá proporcionalitou omezení. Pokud toto omezení sleduje více cílů, pouhá přítomnost jiného cíle, než který Úmluva výslovně připouští, nepředstavuje porušení článku 18. Rozhodující je, zda státní orgány sledují především Úmluvou stanovený, nebo naopak jiný cíl. Účelem článku 18 je totiž zabránit zneužití moci. Stejně tak ale konstatování, že určité omezení sleduje cíl stanovený Úmluvou, nutně nevylučuje porušení článku 18 Úmluvy, protože jinak by toto ustanovení pozbylo autonomní povahu.

Klíčové tedy je určit, co bylo hlavním cílem omezení uvaleného státními orgány. To závisí na veškerých okolnostech případu. Soud přitom bere v potaz povahu a stupeň závažnosti sledovaného cíle nestanoveného Úmluvou, přičemž ta je určena k ochraně a podpoře ideálů a hodnot demokratické společnosti, jež se řídí zásadou právního státu. Nadto Soud uplatňuje obvyklý přístup k důkaznímu břemeni, které předně nespočívá na některém z účastníků, protože Soud vychází ze všech dostupných informací, které si případně opatří z moci úřední. Dále Soud vychází z důkazů „nade vši rozumnou pochybnost“ za okolností projednávané věci. Konečně se Soud řídí zásadou volného hodnocení důkazů, přičemž svoji roli mohou sehrát také zprávy mezinárodních pozorovatelů, nevládních organizací či sdělovacích prostředků, stejně jako rozhodnutí jiných vnitrostátních či mezinárodních soudů.

b) Použití těchto zásad na okolnosti projednávané věci

Podle Soudu představuje námitka založená na článku 18 Úmluvy základní aspekt projednávané věci, jehož podstatu Soud zatím nepřezkoumal v rámci analýzy jiných námitek. Soud akceptoval, že kárná stíhání sledovala legitimní cíle podle článku 10. Na poli článku 18 musí zjistit, zda sledovala i jiný, Úmluvou nestanovený cíl, a zda byl případně tento jiný cíl převažující.

Soud podotkl, že kárná stíhání stěžovatelky byla přímo spjata s veřejným vyjadřováním jejích názorů, a připomněl prvky kontextu, které svědčí o tom, že kontroly na trestním úseku městského soudu v Sofii byly podle vyjádření generální inspektorky soudní rady druhem pokárání za kritiku soudců ohledně jmenování předsedkyně městského soudu, jež byla blízká tehdejšímu ministru vnitra. Kárná stíhání začala v době živé veřejné diskuse o nezávislosti a efektivitě soudnictví, přičemž polemika probíhala mezi organizací, jejíž byla stěžovatelka předsedkyní, a výkonnou mocí. Podle Soudu to ukazuje, že kárná stíhání a postihy stěžovatelky byla vedena také cílem, který Úmluva nestanoví.

V situaci plurality cílů musí Soud ověřit, zda byl takový cíl převažující. Soud si předně povšiml sledu událostí (kritika ze strany profesního sdružení soudců, následné kontroly, z nichž vzešla kárná stíhání, přičemž k některým vytýkaným průtahům došlo dlouho předtím). Dále poukázal na to, že o motivaci činností stěžovatelky při vedení kárných stíhání svědčí diskuse členů soudní rady, jež proběhla několik dní poté, co soudní rada rozhodla o odvolání stěžovatelky z funkce soudkyně. Soudní rada také vůči ní projevila značnou přísnost, což neuniklo pozornosti právnické veřejnosti, ministra spravedlnosti, sdělovacích prostředků, nevládních i mezinárodních organizací. Naproti tomu stěžovatelka v čele profesního sdružení soudců jen vykonávala svoji svobodu sdružování a projevu, aniž by překračovala zákonné či etické meze. Jelikož její kritická stanoviska směřovala k vyšší transparentnosti a k omezení zásahů výkonné moci do povyšování soudců, a tedy k zajištění nezávislosti soudnictví, je snaha využít kárná řízení jako odvetné opatření zvláště znepokojivá.

Navíc soudní přezkum rozhodnutí soudní rady situaci nenapravil, třebaže stěžovatelka namítala, že kárná řízení byla motivována politicky a sledovala účel potrestat ji za její veřejná vyjádření v roli předsedkyně soudcovského sdružení. Rozhodnutí tříčlenného senátu nejvyššího správního soudu, které se těmito argumenty zabývalo, bylo nahrazeno rozhodnutím pětičlenného senátu, který je opomenul.

Ve světle všech okolností projednávané věci Soud dospěl k závěru, že bez ohledu na zrušení sankce odvolání stěžovatelky z funkce soudkyně spočíval převažující cíl kárných řízení a sankcí nikoli v zajištění dodržování lhůt pro ukončení projednávaných soudních případů, ale v postihu a zastrašení stěžovatelky za její veřejná kritická stanoviska vůči soudní radě a výkonné moci. Došlo tedy k porušení článku 18 ve spojení s článkem 10 Úmluvy.

III. Oddělené stanovisko

K rozsudku připojili společné nesouhlasné stanovisko soudce Harutyunyan a soudkyně *ad hoc* Salkova, podle nichž došlo i k porušení článku 6 Úmluvy. Většina soudců totiž při posouzení otázky nestrannosti nepřihlédla k tomu, že soudní rada i nejvyšší správní soud posuzovaly řadu relevantních aspektů v jiných podobných případech odlišně od závěrů přijatých ve věci stěžovatelky. K tomu přistupují další problematické skutečnosti patrné z rozhodování příslušných orgánů. Disentující soudci zdůraznili význam procesních záruk v kárných řízeních a zásady rovného zacházení. Destabilizace soudního systému vede k destabilizaci právního státu, což ohrožuje práva občanů.